

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetysliitto ry:n jäsenlehti

- Opettajana Nepalissa osa 4 / 4 s. 4-6
- "Aluksi kaikki pelkäsivät koronaa" s. 7-9
- Koronan opettamaa s. 11-14

Tervetuloa syksy

Hei, te kaikki OLL:n jäsenet! Sanoin kesälle jäähyväiset ja nyt on helpompi taas ottaa syksy vastaan. Syksy on sellainen uuden energian aika, tekee mieli neuvoa tai tehdä muita käsitöitä.

Syksyyn kuuluu myös mehujen ja hillojen valmistaminen. Pienet vunukkamme esittivät kauniisti toiveensa mumuille saada tiettyä mehua, luumuumenamehua. Nyt sitä on talven varalle meillä vietettäviin saunailtoihin riittävästi.

Olin puolukkametsässä ystäväni kanssa. Oli kaunis syksyinen ilta, kun poimimme puolukoita ämpäreihimme. Ilta-aurion kultaamat männyt hehkuvat ja toivat metsään satumaisen hohteen.

Tervetuloa 1.11. Pispalan kirkkoon OLL:n messuun. Julkaisemme sen jälkeen kalenterimme ensi vuodelle. Iso urakka on taas takana, kun saimme sen valmiiksi. Uutta on kalenterimme runoilijoiden tekemä runokirja. Pia Perkiö, Kaija Piispa ja Anja Karkiainen ovat saaneet runot ja kuvat valmiiksi. Kirja taitaa olla jo painossa. Toivottavasti 1.11. on jo sitten myynnissäkin.

Jos liikut Tampereella, tule ihmeessä poikkeamaan toimistollamme. Voithan aina soittaa ensin ja tarkistaa, onko toimistolla joku paikalla. Teistä jäsenistä meillä on paljon iloa.

Taivaan Isä sinua siunatkoon hyvydellään!

pj. Tuija-Riitta Heiskanen

Tulevat tapahtumat

Opettajien Lähetyspyhä ja Lähetyskalenterin esittely

Opettajien Lähetyspyhä ja Lähetyskalenterin 2021 esittely su 1.11.2020 Pispalan kirkossa.

Tule klo 10 alkavaan messuun ja sen jälkeen klo 11 kirkkokahville ja ihailemaan vuoden 2021 Lähetyskalenterin kuvia sekä kuulemaan eri kuukausien runoja ja Raamatun tekstejä. Voit myös ostaa kalentereita sekä muita myynnissä olevia tuotteita. Ilmoittaudu kalenteriesittelyyn 30.10. mennessä.

Kristian Isotalon valokuvanäyttely

Kristian Isotalon valokuvanäyttely Etiopian lapsista Koilliskeskuksen kirjastossa Linnainmaalla, Tampereella, marraskuussa.

Iloisin askelin joulua kohti

Iloisin askelin joulua kohti tiistaina 1.12. klo 17.00 toimistolla os. Hallituskatu 29 A 20, Tampere. Jouluista kahvitarjoilua ja kauneimpia joululauluja sekä mahdollisesti nimikkolähetejä vieraana. Ilmoittautuminen 29.10. mennessä

Rukouspiiri

Rukouspiiri perjantaisin 16.10., 20.11. ja 18.12. klo 14 toimistolla os. Hallituskatu 29 A 20, Tampere

Matkakuvia maailmalta

Pe 23.10. klo 18 Namibia vuonna 1983!

To 19.11. klo 18 Balkan vuonna 2019

Helsingin Raamattukoululla, os. Töölönkatu 7 A, Hki

Tervetuloa tapahtumiin!

Katso tarkemmat tiedot sekä mahdolliset peruutukset OLL:n nettisivuilta www.opettajienlahetysliitto.fi. Mahdollisten koronarajoitusten vuoksi tilaisuuksiin toivotaan ennakkoilmoittautumista p. 050-4648300 tai toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

3 / 2020 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

Päätoimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri

Hanna Tamminen

Taitto

Viljan media-aitta

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
opettaja Hannele Moisio
tutkija Kreetta Niemi
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tommola

Oikoluku

Marja Lepola

Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa lehden vuosikertaan.

Etukannen kuva

Kuvassa Englannin opettaja luokkansa kanssa Ngongongaren yläkoululla heinäkuussa 2020.

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1460 (1.1.2020)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetysliitto.fi

Facebook

www.facebook.com/opettajienlahetysliitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes, Tampere

Menneitä tapahtumia

Heiskanen jatkaa puheenjohtajana

Opettajien Lähetysliiton vuosikokous ja hallituksen kokous pidettiin sunnuntaina 13.9.2020 Aleksanterin kirkon kryptassa Tampereella.

Vuosikokouksessa valittiin kahdeksi vuodeksi (2020-2022) Opettajien Lähetysliiton puheenjohtajaksi edelleen Tuija-Riitta Heiskanen ja varapuheenjohtajana jatkaa Ulpu Siponen.

Opettajien Lähetysliiton hallituksen jäsenet v. 2020-2021:

Päivi Anttila, Eura
Ritva Jämsä, Ylöjärvi
Anne Kovanen, Mikkeli
Seija Kuisma, Tampere
Esa Latvala, Seinäjoki
Pirjo Malkamäki, Viljakkala
Hannele Moisio, Alajärvi
Kreetta Niemi, Jyväskylä
Tuija-Riitta Heiskanen, puheenjohtaja, Tampere
Hanna Rahkiola-Partanen, Tampere
Auli Tikkala, Kangasala
Sirkku-Maria Tommola, Myrskylä
Ulpu Siponen Orivesi
Marjatta Vauhkonen, Lahti
Timo Virtanen, Jalasjärvi
Anu Ylitolonen, Enonkoski

20 000 euron avustus

Hallitus päätti syyskokouksessaan sunnuntaina 13.9.2020 myöntää 20.000,00 euroa koronaviruksen vuoksi vaikeuksiin joutuneiden auttamiseen Suomen Lähetysseuran Katastrofirahaston kautta.

Terveisiä Thaimaan korona-arjesta

Nimikkolähetit Kimmo ja Tuula Kosonen vierailivat toimistolla Tarinoita maailmalta -illassa 2.9.2020 tuoden terveisiä Thaimaan korona-arjesta ja työn ilahduttavasta etenemisestä haasteista huolimatta. Thaimaahan he suunnittelevat palaavansa lokakuussa, jos vain

matkustaminen tuolloin sallitaan.

Kimmo Kososen työ vähemmistökansojen oman äidinkielen käytön puolesta opetuksessa ja Tuulan kieli- ja raamatunkäännöstyö ovat monista haasteista huoli-

matta edenneet hienosti. Tarinoita maailmalta -illassa Tuula kertoi, kuinka raamatunkäännöstyö käytännössä tapahtuu monien vaiheiden kautta. Esim. takaisinkäännöksiä on useita.

Psalmi 27 aken kielellä:

Kuningas Jumala, hän on minun valoni ja pelastajani. Ketä minä pelkäisin? Hän on minun vakaa turvautumispaikkani. Mitä minä pelkäisin? Kun pahat ihmiset tulevat minut tappaakseen, tai viholliset iskeäkseen minua, he kompastuvat ja kaatuvat. En ole peiloissani edes silloin, kun iso joukko sotilaita piirittää minut. Pysyn sydän vakaana jopa silloin, kun viholliseni hyökkäävät kimppuuni.

On yksi asia, jota haluan Kuningas Jumalalta, jota pyytäisin häneltä. Haluaisin olla hänen asunnossaan koko elämäni ajan ja katella hänen hyvyttään ja täydellisyyttään. Haluaisin odottaa häntä hänen asunnossaan.

Kun kärsimys saapuu luokseni, hän pitää minusta huolen. Hän piilottaa minut kangastelttaansa ja nostaa minut korkealle kivelle. Silloin minä voitan ympärilläni olevat viholliseni ja sen tähden minä uhraan hänelle iloiten ja laulaen hänen suuressa palvelusteltassaan. Soitan ylistyssoittimia ja laulan hänelle ylistäen.

Oi, Kuningas Jumala. Kuuntele minua, kun huudan. Rakasta ja sääli minua ja vastaa. Kun sanot minulle: "Etsi minun kasvojani," minä vastaan koko sydämeistäni: "Oi, Kuningas Jumala, minä etsin sinua!" Älä piilota kasvojesi minulta. Minä olen sinun palvelijasi! Oi, Jumala, joka olet pelastajani. Älä hylkää minua ja lähde luotani. Edes silloin, jos isäni ja äitini hylkäävät minut, Kuningas Jumala pitää minusta huolen. Oi, Kuningas Jumala, opeta minulle tiesi. Vihollisia on paljon, joten ohjaa minua turvallista tietä. Älä luovuta minua vihollisteni käsiin, jotka tekevät pahaa minulle ja puhuvat väärää todistusta minusta.

Minä luotan siihen, että vielä tulen näkemään Kuningas Jumalan hyviä tekoja, maan päällä olevan elämäni aikana. Odota Kuningas Jumalaa. Älä päästä rohkeuttasi heikentymään. Pysy vakaalla sydämellä. Odota Kuningas-Jumalaa.

Kimmo ja Tuula Kosonen Tarinoita maailmalta -illassa 2.9.

Maailmassa kaikki muuttun?

Kuva vas. Lähikauppias Ranjun luona teellä.
Kuva alla. Lehmämuraali.

Kuluneella viikolla sain luettua lähetystyöntekijä Kirsti Kormun elämästä kertovan kirjan Suomalaisena Nepalissa (toim. Marja-Liisa Uusimäki). Kormu lähti Nepaliin Suomen Vapaakirkon lähettämänä vuonna 1963. Kirstin saapuesssa Nepaliin maa oli vasta hiljattain avautunut oltuaan muulta maailmalta suljettu hindukuningaskunta vuoteen 1951 saakka. Kirja välittää hienosti kuvan tuonaikaisesta Kathmandusta, ja on erityisen kiehtovaa lukea kuvauksia eri paikoista. Chapagaonin kylä, jossa Kirsti aloitti Nepalin työnsä, on lähellä omaa nykyistä asuinpaikkaani. Nämä samat kukkulat, riisipellot ja sade kautena kaappiin homehtuvat vaatteet ovat olleet tuolloinkin.

Maailma ympärillä muuttuu ja sitä muutetaan, mutta ihmiset pysyvät samanlaisina: riemuitsevina, kiittolisina, epävarmoina, levottomina, surullisina, määrätietoisina, hapuilevina, tuntevina. Kirstin rakkaus Nepalia ja hänen elämänsä ihmisiä kohtaan välittyi. Vuonna

1990 palatessaan lopullisesti Suomeen Kirsti kirjoittaa: ”Paljon olen saanut oppia, vaikka koulu jäikin kesken. Jotain kahdessakymmenessäseitsemässä vuodessa oli mieleenkin jäänyt.” Miten nöyrä ja rohkaiseva ajatus, että 27 vuodessa voi oppia jotakin vieraasta maasta, ihmisistä, itsestään ja Jumalasta. Peilaan tätä nykytodellisuuteen, jossa työsopimukset ovat lähtökohtaisesti kaksivuotisia ja

työn tulokset siirtyvät vastustamattomasti excel-taulukoihin. Näin paljon olen saanut aikaan, katso vaikka! Mutta onko aikaa oppia ja pysähtyä? Muutos kestää usein kauan.

Kasti ja muutos

Hindulaisuuteen kietoutuva yhteiskunnallinen hierarkia, kastilaitos, kiellettiin virallisesti lailla Nepalissa jo 1963, mutta kastiin perustu-

va syrjintä on yhä todellisuutta miljoonille nepaleille. Hindulaisuuden oppien mukaan kastiin synnyttään ja kuollaan, eikä kastistaan pääse eroon. Asenne-eroja sukupolvien välillä on havaittavissa, mutta rituaaliset puhtauden ja saastaisuuden käsitteet vaikuttavat ihmisten kanssakäymisiin edelleen. Kasti luo syrjinnän monimutkaista todellisuutta, jossa yhdistyvät sosiaalinen, taloudellinen ja rituaalinen sorto. Nepalissa kastilaitoksen alimmalla tasolla olevista, kastittomista, puhuttiin pitkään alakastisina. Uudempi, Intiasta lähtöisin oleva termi dalit on myös yleistynyt. Kastinvastaisen taistelun tunnetuimpia henkilöitä, intialainen B.R. Ambedkar (1891–1956), puhui asteittain luokitellusta epätasavaruudesta. Hänen mukaansa solidarisuutta syrjittyjen kastien välillä oli hankala saavuttaa, sillä aina löytyi joku ihmisryhmä, joka oli omaa yhteisöä alempana hierarkiassa ja halveksuttavampi – ainakaan en kuulu noihin!

Nepalin laki takaa nykyisin hyvän turvan kastisyrjintää vastaan, mutta lain täytäntöönpano on edelleen haasteena. Dalitien on vaikea saada kaupungista vuokra-asuntoja. Vaikka kastista ei saakaan suoraan kysyä työhaastattelussa, niin tieto selvitetään usein kiertoteitse. Avioliitot eri kastiin kuuluvien välillä ovat edelleen harvinaisia. Nepalilainen ystäväni kertoi, että hänet jätettiin ainoana ystäväporukastaan kutsumatta kaverinsa häihin, koska hän on dalit. Naimisiin menevä kaveri oli selittänyt, ettei se häntä olisi häirinnyt, mutta vanhemmat eivät halunneet epäpuhdasta häävierasta.

Toinen ystäväni kertoo, kuinka oli lapsesta saakka tottunut siihen, että ihmiset haukkuivat häntä. Harvoilla oli tuolloin televisio,

Phulchowkin huipulla, 2700 metriä.

ja kun hän veljensä kanssa meni toisen kotiin katsomaan televisiota, tämän vanhemmat solvasivat ja nimittelivät pieniä dalit-poikia. Ystäväni veljineen ei välittänyt, vaan he jatkoivat television katselua. Myöhemmin, ystäväni mennessä kouluun hänen vanhempansa valehtelivat perheen kastin koululle, jotta elämä olisi helpompaa. Kun tuli valtakunnallisten kokeiden aika, perheen äiti kuitenkin meni opettajien luokse kertomaan totuuden. Monet dalit-perheet joutuvat nimittäin hankaluuksiin, jos koulu-

todistuksessa lukeva, keksitty nimi ei vastaakaan henkilöllisyyspaperien aitoa nimeä. Tämä voi olla este jatko-opinnoille. Totuuden tulua ilmi monet ystävät kaikkosivat ja opettajien suhtautuminen fiksuun oppilaaseen muuttui kylmäksi. Koulutus on kaikesta huolimatta avain muutokseen. Ystäväni pääsi myöhemmin suorittamaan yliopisto-opintoja Indonesiaan, mikä muutti hänen maailmankuvansa. Hän sanoi, että oli ihmeellistä kokea ihmisten kohtelevan häntä tasavertaisena.

Maisa korjaa kurkkusatoa.

Muutosta ja paikallaan olemista

Yksi suuri muutosvoima on Nepalin kirkko. Kristillinen sanoma ihmisten tasa-vertaisuudesta on täällä yhtä voimallinen kuin se oli alkukirkon aikana. Monet löytävät tiensä kirkkoon parantumisten kautta, mutta kristillinen sanoma ja palveleva lähimmäisenrakkaus ovat ulospäin vahva todistus hindulaisessa maassa, jossa ihmisen osa on ennalta määrätty ja kukin on muuttumattoman kohtalonsa ansainnut. Kirkko on vastavoima. Vaikka uskonnonvapaustilanne on heikentynyt viime vuosina, kristityt toimivat silti Nepalissa rohkeasti. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.

Kulunut vuosi on ollut monella tapaa pysähtynyt. On ollut aikaa olla. Monelle ympäri maailmaa se on ollut ahdistava tilanne. Nepalissa moni on sinnitellyt tuodakseen riisin pöytään. Vaikka toimeentulo olisi turvattu, voi pysähtyminen olla silti vaikeaa. Siinä nimittäin helposti ajautuu kohtaamaan itsensä, ainakin jos malttaa luopua hetkeksi työstä ja viihdykkeistä. Mitä sinä olet oppinut – itsestäsi, lähimmäisistäsi, Jumalasta?

Kirsti Kormun kirja Suomalaisena Nepalissa on vapaasti ladattavissa osoitteesta <https://suomalaisenepalissadotinfo.wordpress.com/> (toim. Marja Liisa Uusimäki, 2015)

Lisää kastilaitoksesta ja sen historiasta voit lukea omasta pro gradu -työstäni Ambedkar, Gandhi ja vastarinnan strategiat : Kastin politiikkaa 1920- ja 1930-lukujen Intiassa. Saatavilla osoitteesta <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/302021>

Teksti ja kuvat: Lauri Lind

”Aluksi kaikki pelkäsivät koronaa”

Terveisiä Pohjois-Tansaniasta Makumirasta, eteläisen pallonpuoliskon talvesta. Kylmää onkin ollut, villasukat ja kevyet toppatakit ovat olleet tarpeen. Näin heinä-elokuun vaihteessa yölämpötila on noin +15 astetta, ja iltopäivällä mittari nousee hieman yli 20 asteen päälle. Alkaa olla jo lämpimämpää! Alakoulut ja yläkoulut ovat avanneet ovensa heinäkuun alussa pitkän koronatauon jälkeen. Koulut olivat suljettuina maaliskuun puolesta välistä asti kolmen ja puolen kuukauden ajan. Kävin jututtamassa erään hankekoulumme rehtoria, Ngongongaren yläkoulun rehtoria Sophia Waryobaa. Haastatteluhetkellä koulun avaamisesta oli kulu-
nut kaksi viikkoa. Tansaniassahan koulujen lukuvuosi alkaa tammi-
kuussa, joten nyt on edessä kokonainen lukukausi joulukuulle asti.

Täytyy olla tyytyväinen, että saimme edes tämän tehtyä

- Tämä lukukausi on raskas, mutta me yritämme, Ngongongaren yläkoulun rehtori Sophia Waryoba huokaisee.

Koulut on avattu Tansaniassa kesä-heinäkuun vaihteessa kolmen ja puolen kuukauden koronatauon jälkeen. Sophia Waryoban koulussa on reilut 600 oppilasta, joista 25 ei ole vielä palannut kouluun.

- Olemme yhteydessä vanhempiin ja selvittämme, missä he ovat. Veikkaan, että viikon parin sisällä tilanne tasaantuu ja tiedämme, missä poissaolijat ovat.

Rehtorin toimiston ovelle saapuu erään oppilaan isä, joka kertoo, että hän on päättänyt siirtää lapsensa toiseen kouluun.

Rehtorilla riittää huolenaiheita. Koulut olivat suljettuina maaliskuun puolesta välistä asti, mutta oppimistavoitteissa pitäisi yltää samaan kuin normaalina kouluvuotena. Etäopiskeluun tarvittavaa internet-yhteyttä ei kylillä eikä kodeissa ole ollut.

- Alussa kaikki pelkäsivät koronaa.

Tansanian pääministeri ilmoitti koulujen sulkemisesta 17. päivänä maaliskuuta. Koulut suljettiin heti samana päivänä ilman varoitusaikaa. Kouluille ei jäänyt aikaa tehtävapakettien valmistelemiseen. Opetusministeriöllä ei ollut suunnitelmia etäopetuksen järjestämiseksi. Myöhemmin valtion yleisradon kautta lähetettiin eri oppiaineisiin liittyviä opetusohjelmia sekä radiossa että televisiossa.

- Ryhdyimme järjestelemään opetusta vasta huhtikuun puolella. Perustimme huhtikuun alussa yläkoulun päättävän luokan oppilai-

Shishtonin yläkoululla kanatkin ihmettelivät uutta käsienspesuasemaa. Kuva: Davis Mramba 27.7.2020

den vanhemmille oman WhatsApp-ryhmän, jonka kautta lähetimme oppilaille tehtäviä. Vain vajaat puolet oppilaista sai tehtäviä tätä kautta, koska kaikilla vanhemmilla ei ole älypuhelin. Lopuille vanhemmille lähetimme tavallisia tekstiviestejä. Tällä tavalla tavoitimme noin 90% päättävän luokan oppilaista. He palauttivat tehtäviä joko WhatsAppin kautta tai vanhemmat toivat niitä koululle.

Kun koronatilanne näytti helpottavan touko-kesäkuussa, opettajat ryhtyivät valmistelevaan tehtäviä myös alemmille luokille. Niitä monistettiin koululla ja jaettiin alueen paperitavarakauppoihin, mistä vanhemmat kävivät monistamassa lapsilleen omat kopiot.

- Vanhemmat palauttivat lastensa koulutehtäviä koululle perjantaisin. Opettajat tarkistivat niitä. Saimme tämän järjestelmän toimimaan kesäkuussa kolmen viikon ajan ennen koulujen uudelleen avaamista. Suunnilleen 70% oppilaistamme palauttivat tehtäviä.

- Täytyy olla tyytyväinen, että saimme edes tämän tehtyä. Vanhemmilta alkoi jo tulla kyselyjä, mil-

loin avaamme taas koulun. Lapset olivat kotona päivät pitkät, mikä oli uusi tilanne perheissä.

Koulut ovat nyt olleet toiminnassa kahden viikon ajan. Terveystoimintatiete on antanut kouluille tarkat ohjeet. Kaikkien on pestävä kädet juoksevilla vedellä ja saippualla usein päivän aikana. Käsienspesupaikkoja on oltava luokkien ja toimistojen edessä, kirjastossa, ruokasalissa, vessoissa. Kasvomaskien käyttö on pakollista oppilaitoksissa.

- Pelkäämme vielä koronaa, rehtori Waryoba kertoo. Emme tiedä, ovatko lapset ja nuoret viruksen

kantajia. Käsienspesupaikkojen rakentaminen vaatii rahaa, jota koulun budjetissa ei ole. Jatkuva käsienspesu vaatii vettä. Olemme nyt epävarman vesijohtoveden varassa. Riittääkö vesi? Nestesaippuaa kuluu valtavat määrät.

- Tämä on raskasta aikaa sekä opettajille että oppilaille. Opetusministeriöstä on tullut määräys, että jokaisen koulupäivän tulee olla kaksi tuntia normaalia pitempi. Näin halutaan korvata menetettyä opiskeluaikaa. Koulupäivä venyy 10 tunnin mittaiseksi, ja oppilaat palaavat kotiin vasta illan hämärtyessä. He väsyvät.

Valtio ei tarjoa kouluissaan oppilaille kouluruokailua. Ruokailun järjestäminen on oppilaiden vanhempien vastuulla. Vain ne oppilaat, joiden vanhemmat maksavat ruokailusta, voivat syödä koululla.

- Meidän oppilaistamme noin kaksi kolmasosaa, eli noin 400 oppilasta, osallistuu kouluruokailuun. Yritämme puhua lopuille vanhemmille ja saada heidät ymmärtämään, miten tärkeää heidän olisi maksaa lastensa kouluruokailu.

Vierailen kahdessa luokassa. Yläkoulun toisen luokan englannin opettaja järjestää oppilailleen debatin. Väittelyn aihe tulee oppilailta: koulutus on tärkeämpi kuin raha. Oppilaat innostuvat aihees-

Year	Sisal	Cotten	coffee
1978	30	10	5
1979	25	10	15
1980	20	25	15
1981	10	30	20
1982	15	28	25

ta. Argumentit puolesta ja vastaan singahtelevat luokassa, sattuville sananvalinnoille taputetaan, naurunremahdukset palkitsevat onnistuneen puheenvuoron.

Kolmannen luokan maantiedon tunnilla oppilaat harjoittelevat ryhmissä, miten taulukkopohjaista aineistoa muunnetaan visuaaliseksi kaavioiksi. Luokka on täynnä työn tohinaa.

Toisaalta pelkoa ja epävarmuutta, toisaalta oppimisen iloa ja naurua. Minkä merkityksen koronavuosi saa Ngongongaren yläkoulun oppilaiden elämäntarinassa? Rehtorin ja opettajien teot; mitä merkitystä niillä on? Rehtori huolehtii vedestä ja saippuasta, vakuuttaa vanhemmille, että lapsen pitää syödä koululla. Englannin opettaja saa oppilaat nauramaan. Maantiedon opettajan tehtävän myötä oppilaat käsittelevät tietoa, muuntavat ai-

neistoa toiseen muotoon, taulukosta viivakaavioksi. Aika on raskas, mutta jokaisen päivän pienet teot vievät elämää eteenpäin.

Käsienpesuasemat kaikkiin hankekouluihin

Vuoden 2020 koronakriisin myötä olemme joutuneet perumaan osan hankkeemme koulutuksista. Näihin koulutuksiin varatut budjettivarat käytetään sen sijaan hankekoulujen koronatyöhön. Kaikkiin 24 hankekouluun on hankittu kestävät käsienpesuasemat, joissa on 225 litran vesitankki sekä paikat kolmelle pesuvadille, vedenkeruusaaville ja nestesaippuapulloille, maanrajassa polkimet. Vesi solisee pesuvatiin polkemalla, käsin koskematta. Löysimme käsienpesuasemien rakentajaksi lähikaupunkimme Arushan vankilan projektin, mistä tilasimme 98 käsienpesuyk-

sikköä.

Käsienpesuasemien hankinta on vaatinut oman prosessinsa: ideapalavereita, pohdintaa, suunnittelua, kilpailutuksen järjestämistä, kuljetusreittien järjestelyjä, neuvotteluja, tarkastuskäyntejä. Vastuunkantajina PITA-tiimin jäsenet, Makumiran yliopiston lehtorit Dickson Mlowezi ja Thaddeus Lekule, tässä kesäkuun talviajan kuvassa kasvomaskeihin naamioituneina.

Lämpimin terveisin, Katri

Katri Niiranen-Kilasi Hankeneuvonantaja / PITA Osallistava Opetus Yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke. Myös Doward Kilasi toimii Makumiran yliopiston lehtorina kasvatustieteellisessä tiedekunnassa. Makumiran yliopisto on Tansanian evankelisluterilaisen kirkon ylläpitämä oppilaitos.

Ngongongaren yläkoulun rehtori Sophia Waryoba näyttää käsienpesun mallia.

Opettajien Lähetysliitto tukee tällä hetkellä kahta stipendiaattia Nepalissa.

Viime vuonna saimme stipendiaatiksi Joseph Bogatin ja uusin stipendiaatti on Sangita BK.

Sangitan kertomus

Olen Sangita B.K., 25 vuotta. Asuin viisihenkisessä perheessä vanhempieni, nuoremman veljeni ja hänen vaimonsa kanssa Supakon kylässä, seurakunta nro 5 Chhay-anath Raran kunnassa Mugussa. Vanhemmat ja nuoremmat siskoni ovat menneet naimisiin muutamia vuosia sitten, vanhempi veljeni on jo eronnut vaimostaan lapsineen. Olen suorittanut alemman korkeakoulututkinnon kasvatustieteessä Raran yliopistolla Gamgadhi Mugussa ja nyt maisterin tutkinnon toinen lukukausi on menossa. Perheellämme ei ole muita tulonlähteitä kuin pienviljely. Johtuen heikosta taloudellisesta tilanteesta perheelläni on vaikeuksia tukea opiskeluani. Tässä tilanteessa he eivät ole pystyneet selvittämään perheen ongelmia mukaanluetuna minun opintoni. Otan lainaa omiin nimiini opintojani varten ja samaan aikaan olen rukoillut ja puhunut Jumalalle, olen itseopiskellut koronarajoitusten aikana, olen jatkanut hyvin ja turvassa, ja perheenikin on kunnossa. Toivon että te myös olette terveitä ja turvassa.

Nuorempi veljeni opiskelee teknillisessä koulutuksessa (mobiili-tekniikkaa) hallituksen apurahalla Panautin teknillisessä koulussa Kavren kaupunginosassa. Hän on pysytellyt kotona, kun kaikki koulut on suljettu koronaviruksen (COVID 19) takia. Minä olen Kathmandussa ja opiskelen englannin kielen koulutusta Tribhuvan yliopistossa Kathmandussa. Tällä hetkellä itseopiskelen. Kaikki aineet ovat hyviä, mutta parhaat aineeni ovat pääaineeni Kieli, yhteisö ja valta, pa-

kolliset opetussuunnitelmakäytännöt ja Koulutus ja kehitys. Nämä kurssit ovat pakollisia ydinopintoja, jotka on erityisesti suunniteltu maisteriopiskelijoille. Opintojen tarkoituksena on kehittää perustavanlaatuaista tietoa koulutuksesta ja erilaisista kehityksen puolista sekä niiden vaikutuksista koulutuksessa. Tavoitteena on myös tutustuttaa opiskelijat kehityksen eri aspekteihin kuten sosiaaliseen, taloudelliseen ja kulttuuriseen kehitykseen ja moderneihin trendeihin koulutuksessa, avoimiin oppimisjärjestelmiin ja globaaleihin kehityssuuntiin ja aikaansaannoksiin koulutuksen kehittämiseksi. Kuinka opettaa monikulttuurista yhteisöä ja Koulutusjärjestelmä Nepalissa, nämä kurssit tarjoavat teoreettista tietoa opetussuunnitelman levittämisestä ja toteuttamisesta ja niiden käytännön toteutuksesta Nepalissa.

Olen hyvin kiitollinen ystävällisyydestänne minua kohtaan. Jos en saisi tukea opintoihini, olisin mennyt naimisiin ja tähän mennessä saanut enemmän kuin kolme tai neljä lasta, mutta nyt elämäni on muuttunut ja olen rakentanut tulevaisuuden toivoa. Ja olen sydämellisesti kiitollinen tiimillenne siitä, että olette minun vahva perustani, jolle voin rakentaa toivoa elämän mahdollisuuksista, ja siitä, että olette täysin tukeneet minua.

Olen saanut paljon rohkeutta tukenne vuoksi. Opintojeni päätyttyä aion mennä Muguun ja muihin Karnalin alueen kaupunginosiin. Haluan alkaa työskennellä köyhien dalitien parissa, alempien yh-

teiskuntaluokkien ja koulutuksen puutteesta kärsivien yhteisöjen parissa.

Kiitos niin paljon rukouksista, rakkaudesta, huolehtimisesta ja tuesta. Jumala on aina kanssamme.

Jesaja 49:15, 5. Mooseksen kirja 1:11, 28: 1–14

Rukoilkaamme opintojeni, perheeni, seurakuntani ja kansani puolesta, rukoulen ryhmänne ja kansanne puolesta.

**Kirjoittanut Sangita B.K.,
toimittanut Mandira Awale**

Koronan opettamaa

Kun viime keväänä tulivat koronarajoitukset ja perheiden harrastukset rajoittuivat enimmäkseen kotiin ja pihapiiriin, mieleeni tuli lapsuuteni 1950-60-luvuilla. Silloin syrjäkylän lapsena ei ollut juuri mahdollisuuksia lähteä iltaisin lähinaapurია, lähimetsää tai omaa pihaa kauemmaksi, kun vanhemmillani ei ollut autoa. Saatoin vain haaveilla soittotunneista ja partios-
ta, joihin en voinut koskaan osallistua.

Tekemistä riitti silti. Pelattiin nelimaalia, hiihdettiin, oltiin piilosilla ja leikittiin naapurin lasten ja sisarusten kanssa aina pimeän tuloon asti. Sisällä viihdyttivät kirjaston kirjat ja romaanit, kunnes 1960-luvun alkupuolella koteihin tulivat televisiot ja maailmankuvamme avartui uutisten ja erilaisten tv-sarjojen kautta aina Amerikkaan asti. Oma ympäristömme oli turvallinen, vaikka kävimme läpi kaikki tavalliset lasten sairaudet. Espanjantauti oli riehunut 1920-luvun vaihteessa myös kotiseudullani Itä-Suomessa ja oli vienyt minulta isoisoäitini, ukkini ensimmäisen vaimon ja heidän kaksi lastaan ennenaikaiseen hautaan.

Korona Afrikassa

Olen ollut kesän aikana yhteydessä Afrikkaan, minne korona on levinnyt myös. Namibiassa on tartuntoja enemmän, mutta kuolleita on huomattavasti vähemmän kuin Suomessa. Sama koskee myös muita Afrikan maita, sillä suurin osa väestöstä on alle 25-vuotiaita. Ugandassa otettiin heti tiukka linja. Kaikki autoliikenne kiellettiin tavaroit-
ten kuljetusta lukuunotta-

matta. Kun olin siellä lähetystyössä 1980-luvulla, autot kulkivat aina täpötäynnä ja usein vielä nykyisinkin. Tavalliseen henkilöautoon saatiin surutta mahtumaan jopa kaksikymmentä henkeä. Aids riehui Ugandassa tuolloin pahimmillaan. Mitään sairaalapaikkoja ei ollut, vaan ihmiset lähetettiin kylmästi koteihinsa kuolemaan. Tilanne on varmasti nyt parempi, mutta todennäköisesti monet jäisivät hoitamatta, jos epidemia puhkeaisi.

Mitä Luther teki kun rutto tuli?

Keskiaikana maailmaa piinasivat monet ruttoepidemit 1300-luvulta aina 1700-luvulle asti. Helsinkiin saapui rutto 1710 ja tautiin kuolleita haudattiin Vanhan kirkon Ruttopuistoon, missä oli jo 1600-luvun lopun nälkävuosina kuolleitten joukkohauta. Koronavirus ei ole kuitenkaan rutto ja nykyisin hoitomahdollisuudet ovat paremmat kuin silloin. Molemmat leviävät kulkutaudin tavoin ja herättävät pelkoa.

Rutto kosketti myös Lutheria ja hänen perheensä elämää. Luther taisteli katolisen kirkon anekapaa vastaan ja piti sitä kirkon ruttona. Ruton riehussa Wittenbergissä 1527 hän kirjoitti virren ”Jumala ompe linnamme”. Luther kuului itse tuolloin yli 40-vuotiaana riskiryhmään ja olisi voinut paeta perheineen kaupungista. Vaimo Katarina von Bora oli raskaana. Mutta Luther jäi kaupunkiin, otti kotiinsa sairaita hoidettaviksi ja kulki kaupungilla lohduttamassa sairastuneita ja heidän omaisiaan sekä jakoi ehdoollista. Hän vetosi Jeesuksen sanoihin ”Minä olin sairas ja te kävit-

Kuva viime vuoden Margareta Namuddun (vas.) Suomen vierailulta. Oik. Sirkku-Maria Tommola.

te minua katsomassa”.

Olen miettinyt koko pandemian ajan, miten voisin olla avuksi niille, jotka ovat jääneet koronan takia eristyksiin. Tuttavapiirissäni on heitäkin, joiden mielenterveys on alkanut järkkäyä koronarajoitusten ja eristäytymisen takia. Olen pyrkinyt tapaamaan ystäviäni ulkona ja järjestänyt kodissani seurakunnan tilaisuuksia, joissa on oltu enimmäkseen pihalla tai veranalla. Onneksi tämä kesä on ollut säitten puolesta suosiollinen. Tietysti on tärkeätä huolehtia omasta turvallisuudestaan, mutta on monia eri keinoja kohdata heitä, jotka ovat meille tärkeitä tai tarvitsevat apuamme.

Sirkku-Maria Tommola

Juttuja, joita emme uskoneet pystyvämme tekemään

- Oppilaitostyö jatkuu koronan aikanakin

Isak Malua on oppilaitospastorina Namibiassa ELCIN-kirkon palveluksessa. Hän toimii pääkaupungin, Windhoekin, toisen asteen oppilaitoksissa sekä yliopistossa järjestäen jumalanpalveluksia, raamattupiirejä, rippikouluja ja sielunhoitoa. ELCIN opiskelijatyö järjestää myös kuoro- ja rukoustoimintaa. Korona kuitenkin sulki koulujen ovet maailmaan puolivälissä – Miten työ on voinut jatkua?

Malua kertoo, että koronavirus tuli äkisti ja yllättäen. ”Kukaan ei odottanut sitä, emmekä olleet valmistautuneet etukäteen. Yllättäen olimme lockdown-tilassa ja emme olleet valmiita sen tuomiin muutoksiin. Rajoitukset astuivat voimaan vielä hyvin tiukkoina. Kadulla liikuminenkin oli kiellettyä. Kaikki työskentelivät kotoa. Myös piispa S. V. V. Nambala ilmoitti valtion linjan mukaan, että yli 10 hengen kirkon kokoontumiset pitää lopettaa. Emme siis voisi pitää enää jumalanpalveluksia, raamattupiirejä, emmekä rippikouluoppitunteja.”

Online-jumalanpalveluksia Facebook-livenä

Kirkko tuli tilanteeseen, jossa täytyi miettiä, mitä he voisivat tehdä, miten tavoittaa jäseniään tällaisessa tilanteessa. ”Aloimme miettiä etenkin jumalanpalveluksia; olisiko niistä mahdollista toteuttaa internetissä? Suurin osa opiskelijoista oli jo Facebookissa, joten siitä tuli helpo alusta”, Malua kertoo. Jo ennen pääsiäistä Malua toimitti ELCIN:in

ensimmäisen online-jumalanpalveluksen Facebook-livenä. Jumalanpalvelukset jatkuivat aluksi joka pyhä, mutta myöhemmin joitakin sunnuntaita on jäänyt väliin.

Nettilähetykset eivät saaneet kritiikkiä, vaan ihmiset olivat innoissaan ja tukivat ideaa. ”Mainosimme kolme päivää ennen liveä. Ja seuraajamme sanoivat innokkaina, etteivät malttaisi odottaa. Jotkut jopa loivat Facebook-tilin itselleen päästäkseen osallistumaan jumalanpalvelukseen”, kertoo Malua. Etenkin reaaliaikaisuudesta pidettiin ja palautteena sanottiin: ”Jumalanpalvelus tuntuu oikealta, kun se tapahtuu samaan aikaan kuin katsotaan. Älkää ennakolta nauhoittako videota, vaan toteuttakaa suoratoistona reaaliaikaisesti. Tällöin tuntuu, että ollaan todella kirkossa.”

Haasteina tila, ääni ja mobiilidatan hinta

Internetin kautta toteutettavat jumalanpalvelukset toivat mietittävää ja uusia haasteita. Oppilaitostyön jumalanpalvelukset oli toteutettu yliopiston tiloissa, omaa paikkaa tai sakraalitilaa ei ole. Mutta nyt yliopisto oli suljettu. Pian ratkaisuksi ilmestyi mahdollisuus jumalanpalveluksiin teologisen instituutin Paulinum tiloissa. Tilaa suurempi haaste olivat tekniset ongelmat etenkin aluksi. Suoratoistojumalanpalveluksiin käytetään pasturin omaa kännykkää eikä erityisvälineitä. Video oli ihan hyvä, mutta ääni ei kuulunut hyvin, ja siitä seuraajat valittivat jonkin verran. Kuitenkin kerta kerran jälkeen äänenlaatuakin parani. Yksi haaste on taloudellinen. Jumalanpalvelusten lähettämiseen käyte-

Namibia helluntaijumalanpalveluksen mainos

tään kännykän mobiilidataa, joka osoittautui vakaaksi, mutta on kallista. Tällaiseen menoerään ei oltu varauduttu. Datan ostamiseen käytetään kolehtituloja, mutta nettijumalanpalveluksissa niiden määrä on vähäinen. Jos ei ole dataa, ei ole mahdollista lähettää jumalanpalveluksia. Siksi niitä ei ole pystytty lähettämään joka sunnuntai. Tosin noinakin sunnuntaina on lähetetty korvaavana Emmanuelin seurakunnan jumalanpalvelus oshiwamboksi.

Tuhansia katselukertoja, kaukaisimmat Suomessa

Oppilaitostyö oli nopein lähettämään online-jumalanpalveluksen. Pian myös pääkaupungin kaksi seurakuntaa Hosiana ja keskustan Inner city church aloittivat nettilähetykset. Näitä seurasi Windhoekin kolmas seurakunta Emmanuel ja myöhemmin vielä maan pohjoisen seurakuntia. Ensimmäinen suoratoistettu jumalanpalvelus on kerännyt 3500 katselukertaa Facebookissa. Kun samaa ruutua katselee usein useampi ihminen, voi ensimmäisen sunnuntain jumalanpalveluksen arvioida saaneen 5000–6000 seuraajaa, reaaliaikaisestikin 500–600 osallistujaa. Muiden seurakuntien aloitettua livejumalanpalvelukset katselukertojen määrä laski tuhanteen ja joinakin pyhinä 300–700:aan. Kuitenkin internet tavoittaa seurakuntalaisia määrällisesti enemmän kuin yliopistossa paikan päällä pidettävät jumalanpalvelukset, joissa normaalina sunnuntaina oli 60–70 opiskelijaa, kuorovierailijoiden kera tai erityistilaisuuksissa sadan hengen paikkeilla.

Kokemukset nettijumalanpalveluksesta ovat hyvät. Malua kommentoikin: ”Kun tilanne normalisoituu ja voimme taas kokoontua,

Oppilaitospastori Isak Malua.

luulen että silti jatkamme suoratoistoa. Moni katsoja on toivonut sitä. Samaan aikaan voisi olla sekä ihmisiä koolla jumalanpalveluksessa että nettilähetys. Näiden lähetysten hyvä puoli onkin ollut se, että läsnä ei ole vain normaali opiskelijaseurakuntamme, vaan mukana on osallistujia kaukaa – Suomestakin! Lisäksi seurakuntalainen voi osallistua moneenkin palvelukseen jälkeensä. Toivon vain, että saamme paremmat laitteet lähetyksiin.”

Sielunhoitoa puhelimella

Oppilaitospastorin työhön kuuluu myös sielunhoitoa. Moni ihminen tarvitsi sielunhoitoa, ohjausta ja rukousta etenkin korona-aikana. Eristyselämä loi ihmisille esimerkiksi perhe- ja talousongelmia. Ei ollut mahdollista matkustaa. Rajoitukset olivat tiukat. Moni etsi neuvoa ja sielunhoitoa, mutta ei ollut mahdollista tavata. Malua päätyi keskustelemaan ihmisten kanssa puhelimen kautta. ”Se oli kaikille outoa, ja epämunakavaakin, muttei ollut muuta mahdollisuutta. Noista tiukoista rajoituksista lähtien kaikki työ on nyt netissä. Voi sa-

noa, että olemme siirtyneet fyysisestä yhteydestä verkkoon”, Malua tiivistää.

Kirkko olemme me

Korona-aika on opettanut paljon myös pastori Malualle. ”Jonkin verran oli jo kokemusta aiemmin, mutta nyt opittiin ihan urakalla. Opimme tekemään asioita eri tavalla, vaikka se tuntuikin epämunakavalta aluksi. Meidän täytyi oppia tekemään asioita digitaalisesti, ja tulimme tutuiksi uusien tapojen kanssa. En koskaan ajatellut, että voisin tehdä näin luontevasti tätä. Esimerkiksi en koskaan ajatellut olevani kameran edessä. Nyt teemme juttuja, joita emme uskoneet pystyvämme tekemään.”

Konkreettisten käytänteiden oppimisen lisäksi koronarajoitukset ovat vaikuttaneet myös ajatteluun: ”Moni valitti aluksi, että miksi kirkot suljettiin. Mutta kirkko ei itse asiassa ole suljettu – vain rakennukset! Teologisesti opimme, että kirkko ei rajaudu vain rakennukseen. Kirkko olemme me. Kirkko voi kokoontua, rukoilla ja ylistää yhdessä, missä olemmekaan. Toimintahan jatkuu. Meidän täytyy oppia uusia tapoja tavoittaa ihmisiä ja olla yhdessä fyysisen etäisyyden aikana. Internetalustat ovat tarjonneet väylän ja tavan.”

Malua uskoo, että myös jatkossa internet on näkyvämpi osa heidän työtään. He aikovat toteuttaa myös rippikoulu- ja raamattupiiritapaamisia virtuaalisesti Zoomissa. Raamattupiirien kokoontumisessa oli haasteita jo normaaliaikana. Opiskelijat pitivät tästä työmuodosta, mutta opiskelujen vuoksi heillä on monesti aika- ja muita ongelmia tulla yhteen. Niinpä internettiä voisi käyttää apuna, ja osallistumisajasta ja -paikasta voisi tulla joustavampi. Kuitenkin kaikessa tässä

teknologiassa haasteena ovat sen kustannukset. Virtuaalisten mahdollisuuksien toteutumiseksi täytyisi olla älypuhelin ja nettidataa, mutta kaikilla ei näitä ole. Mahdollisuuksia kuitenkin selvitetään.

”Uudesta normaalista”

Malua kokoaa vielä mietteitään: ”Olemme kohdanneet uusia haasteita, joita ei suunniteltu ja joihin ei oltu varauduttu toteutuksessa eikä budjetoinnissakaan. Emme olleet valmiita, mutta olemme kuitenkin selvinneet. Uskossa ja kokemuksesta oppineena jatkamme eteen-

päin ja selviämme jatkossakin. On vaikea toivoa, että asiat palaavat vanhaan tuttuun normaaliin. En usko niin tapahtuvan. ”Uusi normaali” tuo uusia ulottuvuuksia, uusia haasteita, uusia lähestymistapoja ja toimintatapoja. Työ säilyy tärkeänä ehkä jopa enemmän kuin ennen. Opiskelijat tarvitsevat tätä työtä. Toivomme enemmän tukijoita ja tukea – eikä vain taloudellisesti vaan kokemusten, neuvon ja voimavarojen jakamisen muodossa. Opimme toinen toisiltamme, ja voimme hyödyntää näin opittua Jumalan missiossa.”

Namibiaan korona saapui myöhemmin ja hitaammin kuin Eurooppaan. Kevätkesällä positiivisia tartuntatuloksia oli hyvin maltillisesti, touko-kesäkuussa oli jopa 42 päivää ilman uusia tapauksia. Heinäelokuussa tilanne kuitenkin muuttui radikaalisti.

Suomen Lähetysseura tukee oppilaitostyön vahvistamista pääkaupungin Windhoekin toisen asteen oppilaitoksissa sekä yliopistolla.

Teksti: Teija Lievonen

Kuvat: Isak Malua ELCIN Student ministerin FB-sivut

Viides eläkeläisen vuosi on koulun osalta pyörähtänyt käyntiin. Kolmisen viikkoa koulua on käyty ja siitä olen ollut sijaisena parisen viikkoa. Oma valinta, voisi joku sanoa. Ei olisi pakko mennä enää luokkaan. Olen halunnut ja ollut samalla avuksi sijaispulassa. Kaikeksen tämän keskellä alkaa korona nostaa uudelleen päätään ja etäkoulu saattaa pyörähtää käyntiin.

Elämme kaikki nyt sellaisessa epävarmuudessa, jota ei ole ennen koettu. Emme voi oikein verratä tätä mustan surman tai espanjantaudin aikoihin, koska maailma on niin toisenlainen. Vertailussa yleensäkin olosuhteet pitäisi olla samansuuntaiset. Nykyisessä ti-

lanteessa meiltä on jäänyt pois vapaus päättää, mihin haluamme osallistua. Ehkä se teatterin tai konsertin peruuntuminen ei olekaan suurin murhe, vaan se, että et voi itse päättää vapaasti menemisistä. Meitä on rajoitettu ihan syystä. Ei rajoittamisen vuoksi.

Olen keväästä asti painottanut omassa arjessani niitä hyviä asioita, joita ei rajoitettu. Ja paljon jäi nautittavaksi. Pääsin maantielle ja metsään kävelemään. Sain tavata omaa perhettä ja ystäviä pienillä erikoisjärjestelyillä. Kevät oli kylmää ja tarjoilut ulkona jäähtyivät nopeasti, mutta turvavälit onnistuivat. Koko kesän mieli olisi matkustanut sinne ja tänne, mutta järki

antoi mahdollisuuden vain omien tuttujen paikkojen kiertämiseen.

Virren 510 kolmannessa säkeistössä sanotaan: Sinä Jeesus vallasta riisuuduit ja suostuit nöyryyteen. Omia valintoja emme voi mitenkään verrata Jeesuksen elämään, mutta minua on tässä puhutellut riisuutuminen vallasta. Oman elämän hallinta ja vallasta päättäminen on siirtynyt toisaalle. Itsemme ulkopuolelle.

Puolukat kypsyvät ja metsäpolut odottavat. Syksyssä on valoa. Voimia uusiin tilanteisiin sopeutumiseen meille kaikille.

Pirjo Malkamäki
hallituksen jäsen, (OLL:n ent. p.j.)

Myyntituotteet

Voit tilata tuotteita puhelimitse,
sähköpostitse toimisto@opettajienlahetysliitto.fi
tai alla olevalla lomakkeella.

- Lähetyskalenteri 2021 10 € / kpl
 - OLL-kynä 2 € / kpl
 - OLL-kassi 6 € / kpl
 - Muistilappuvihkoset 6 € / kpl
 - Adressi 10 € / kpl
- Hintaan lisätään postimaksu.

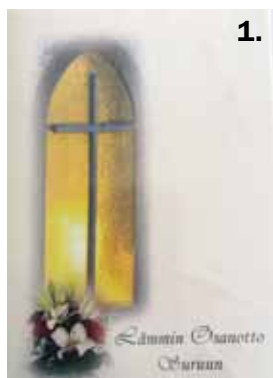

2021 Lähetyskalenterit ovat saapuneet!

Upeat luontokuvat ja ihanat Pia Perkiön, Kaija Pispän ja Anja Karkiaisen runot tuovat iloa itsellesi ja ystävillesi koko ensi vuodeksi!

Ostamalla kalenterin tuet samalla myös OLL:n lähetyksen nimikkokohteita Afrikassa ja Aasiassa Suomen Lähetysseuran kautta.

Tilauslomake myös nettisivuillamme:
www.opettajienlahetysliitto.fi/lahetyskalenteri

1.

2.

3.

Tilauslipuke

Lähetyskalenteri		kpl	
OLL-kynä		kpl	Adressi1 (koko A5) sis. kuoren kpl
OLL-kassi		kpl	Adressi2 (koko A5) sis. kuoren kpl
Muistilappuvihkoset		kpl	Adressi3 (koko A5) sis. kuoren kpl

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

posti-
merkki

**Opettajien
Lähetysliitto**

Hallituskatu 29 A 20

33200 Tampere

LÄHETYSKALENTERI 2021

Kalenterin hinta: 10 € (+ postikulut)

Tilauslomake sivulla 14, kalenterin voit tilata myös sähköpostitse:
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi tai p. 050 464 8300.

